

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ เทศบาลตำบลบ้านสา สำนักปลัดเทศบาล ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

ที่ ลป ๕๓๙๐๑/ - วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการอบรม

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลบ้านสา

ตามคำสั่งเทศบาลที่ ๔๖๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๗ เรื่อง ให้พนักงานเทศบาลเดินทางไปราชการ โดยอนุญาตให้ นางสาวอติตยา ชมภูชนะภัย ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการเดินทางไปราชการเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น (หลักสูตร ๕ วัน) ประจำปี ๒๕๖๗ ในระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรมลำปางเวียงทอง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง นั้น

บัดนี้การฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้เดินทางกลับถึงสถานที่ราชการแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ข้อ ๑๐ “ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ที่เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสังเกตการณ์ที่หน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานอื่นจัดการฝึกอบรม จัดทำรายงานผลการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสังเกตการณ์เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๙ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันเดินทางกลับถึงสถานที่ราชการ” จึงขอรายงานผลการฝึกอบรม รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวอติตยา ชมภูชนะภัย)
นิติกรปฏิบัติการ

ความเห็นของหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ.....

(นางสาวขวัญชนก ทำนา)
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล.....

(นายธานินทร์ ปัญญาดี)
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

/ความเห็นของ...

ความเห็นของปลัดเทศบาล.....
 - พ.ร.บ. ๒๐๖ / ๒๕๖๓
 - พ.ร.บ. ๒๐๖ / ๒๕๖๓

(นายธนาธิป ปัญญาดี)

หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล รักษาการแทน
 ปลัดเทศบาลตำบลบ้านสา

ความเห็นของนายกเทศมนตรี.....

ด.ว.

(นายณพนธ์ สุรินทร์โท)

นายกเทศมนตรีตำบลบ้านสา

**รายงานสรุปผลการเข้ารับการฝึกอบรม
เทศบาลตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง**

๑. ชื่อ – สกุล นางสาวอติยา ชมภูชนะภัย ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ สังกัด เทศบาลตำบลบ้านสา
๒. โครงการ/หลักสูตร โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น (หลักสูตร ๕ วัน) ประจำปี ๒๕๖๗ จัดโดยวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ
๓. ระยะเวลาในการเดินทางไปเข้ารับการฝึกอบรม : ๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗
๔. สถานที่ฝึกอบรม : โรงแรมลำปางเวียงทอง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
๕. วัตถุประสงค์ในการเข้ารับการฝึกอบรม :

๕.๑ เพื่อสร้างเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยให้แก่จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๒ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ สามารถขอตัวเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไปช่วยปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการสอบสวนได้

๕.๓ เพื่อเพิ่มพูนทักษะทั้งในทางทฤษฎีและเชิงปฏิบัติแก่ผู้เข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องได้อย่างถูกต้องตามวิธีการของกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.กลาง ได้อย่างเคร่งครัดยุติธรรมและชอบธรรม

๕.๔ เพื่อให้ทราบถึงการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น การดำเนินการทางวินัย กรณี สตง. คณะกรรมการ ป.ป.ท. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมีความผิดทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นกรณีศึกษา

๕.๕ เพื่อให้มีการเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานส่วนท้องถิ่น

๖. งบประมาณในการฝึกอบรม : ค่าลงทะเบียนฝึกอบรม ๘,๐๐๐ บาท

๗. สรุปเนื้อหาสาระ

ลักษณะเฉพาะของ “วินัย” ๑) ไม่มีอายุความ ๒) ต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการ ๓) เป็นอำนาจของนาย กฯ สังกัดปัจจุบัน

“วินัย” แยกเป็น ๔ นัย คือ

๑. ความหมาย

๒. ประเภท

๓. สถานโทษ

๔. ฐานความผิด

ความหมาย

๑. พฤติกรรมในการควบคุมตนเอง

๒. ข้อห้ามและข้อปฏิบัติ

ประเภท

๑. วินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๒. วินัยอย่างร้ายแรง

สถานโทษ มี ๕ สถาน (ข้อ ๒๕)

๑. วินัยอย่างไม่ร้ายแรง มีโทษ ๓ สถาน (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน)
๒. วินัยอย่างร้ายแรง มีโทษ ๒ สถาน (ปลดออก/ไล่ออก)

สถานโทษพนักงานจ้างฯ มี ๔ สถาน (หลักเกณฑ์พนักงานจ้าง ข้อ ๔๘)

๑. วินัยอย่างไม่ร้ายแรง มีโทษ ๓ สถาน (ภาคทัณฑ์/ตัดค่าตอบแทน/ลดค่าตอบแทน)
๒. วินัยอย่างร้ายแรง มีโทษ ๑ สถาน (ไล่ออก)

ฐานความผิดทางวินัย มี ๑๙ ฐาน คือ

๑. สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย
๒. สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่
๓. ปฏิบัติราชการให้เกิดผลดี
๔. ไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
๕. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ฯลฯ
๖. สนใจทราบเหตุเคลื่อนไหวอันตราย
๗. ไม่เปิดเผยความลับของราชการ
๘. ไม่ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการชอบ
๙. ไม่ทำการข้ามชั้นผู้บังคับบัญชาเหนือตน
๑๐. ไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
๑๑. ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมราชการ
๑๒. ไม่ขาดราชการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่
๑๓. สุขภาพเรียบร้อย หรือกลั่นแกล้งกัน
๑๔. ไม่ดูหมิ่น กดขี่ ข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อ
๑๕. ไม่กระทำการให้เสื่อมเกียรติข้าราชการ
๑๖. ไม่เป็นผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
๑๗. วางตนเป็นกลางทางการเมือง
๑๘. ไม่ประพฤติชั่ว
๑๙. ล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

หมายเหตุ: ๑) หากมีการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศให้ลงโทษฐานประพฤติชั่ว

๒) การละเมิดประมวลจริยธรรม หากผิดวินัยด้วยให้ลงโทษตามบทหนัก (ข้อ ๘๔ วรรค ๓)

ก่อนการดำเนินการทางวินัย (ข้อ ๒๔)

หน้าที่ของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับวินัยมี ๓ ด้าน คือ

- ๑) เสริมสร้างและพัฒนาให้มีวินัย (ทำตัวเป็นแบบอย่างให้การฝึกอบรม สร้างขวัญ)
- ๒) ป้องกันไม่ให้เกิดวินัย (เอาใจใส่ สังเกตการณ์ ขจัดเหตุ)
- ๓) ดำเนินการทางวินัยทันทีเมื่อกระทำผิด

-ผู้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการ ละเลยหรือไม่สุจริต ถือว่ากระทำผิดวินัยเสียเอง ต้องถูกดำเนินการทางวินัย เป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากด้วย

การวิเคราะห์ “หนังสือ” แจ้ง

ให้พิจารณาตอนท้ายหนังสือ (ย่อหน้าสุดท้ายก่อนคำว่า จัง... และลงนาม) ว่า “เขาให้ทำอะไร ก็ต้องทำสิ่งนั้น” เช่น

๑. ให้สอบข้อเท็จจริง ต้องตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง
๒. ให้สอบข้อเท็จจริงทางละเมิด ต้องตั้งกรรมการละเมิด
๓. ให้ดำเนินการทางวินัย ต้องตั้งกรรมการสอบวินัย
๔. ให้ดำเนินคดีอาญา ต้องไปแจ้งความกับตำรวจโดย
 - ๑) นายกา ไปแจ้งเอง หรือ
 - ๒) มอบเป็นหนังสือให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปแจ้งแทน

วิธีการแสวงหาข้อเท็จจริง

๑. มอบข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดสืบสวนข้อเท็จจริง หรือ
๒. ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสืบสวน/สอบสวน/หรือตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้

ทั้ง ๒ กรณี ให้กำหนดวันเวลาแล้วเสร็จไว้ด้วยตามความยากง่ายของเรื่อง

การ “ชี้มูล” ความผิดทางวินัย

ถือเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้น นายกา ต้องดำเนินการทางวินัยทันที โดย

๑. ตั้งกรรมการสอบวินัย (อย่าสอบข้อเท็จจริงซ้ำอีก)
๒. กรณีชี้มูลแต่ไม่ระบุตัวบุคคล นายกา ต้องมอบให้ตรวจสอบจากเอกสาร (โครงการ) ที่มีอยู่เดิม เพื่อทราบตัวบุคคลในการนำชื่อนั้นมาตั้งกรรมการสอบวินัย
๓. การดำเนินการทางวินัยกรณี ป.ป.ช./ป.ป.ท. ชี้มูลความผิด
 - ๓.๑ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ไม่ต้องตั้งกรรมการฯ ม.๔๘ ว ๑)
 - ๓.๒ ฐานประพฤติชั่วร้ายแรง (ตั้งกรรมการ สคก.๗๘๔/๒๕๖๒)
 - ๓.๓ ฐานอื่น ๆ (ตั้งกรรมการ สคก.๑๓๒๐/๒๕๖๓)
๔. การดำเนินการทางวินัยกรณี สตง.ชี้มูลความผิด (ตั้งตามถูกชี้มูล)

การดำเนินการทางวินัย

หมายถึง การดำเนินการที่ต้องการกระทำเป็นพิธีการตามหลักเกณฑ์ของ ก. จังหวัด เมื่อพนักงานส่วนท้องถิ่นกระทำผิดวินัย หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และนายกฯ พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลแล้ว

การสืบสวนทางวินัย

หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อทราบรายละเอียดในการดำเนินการทางวินัย มี ๒ กรณี คือ

- ๑) ก่อน ดำเนินการทางวินัย ได้แก่ การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยาน หลักฐานก่อนการวินิจฉัยว่ามีมูล หรือไม่
- ๒) เป็น การดำเนินการทางวินัย ได้แก่ การสืบสวนกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง เช่น ละทิ้งหน้าที่ราชการ

การดำเนินการทางวินัยผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว

ถูกกล่าวหา

- ๑) เป็นหนังสือ ต่อ

๒) ผบ.ของผู้นั้น หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมาย หรือ ผบ.กล่าวหาเป็นหนังสือเอง หรือถูกฟ้อง/ต้องหาคดีอาญา (เว้นประมาท/ลหุโทษ) ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยเสมือนยังไม่ออก (เว้นแต่ตาย) ดังนี้

(๑) ก่อนออกจากราชการ นายกฯ มีอำนาจดำเนินการทางวินัย และต้องออกคำสั่งลงโทษ ภายใน ๓ ปี นับแต่วันออกจากราชการกาย

(๒) หลังออกจากราชการ นายกฯ มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ภายใน ๑ ปี และต้องสั่งลงโทษ ภายใน ๓ ปี นับแต่วันออกจากราชการ

(๓) กรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือ ก.จังหวัดมีมติให้ยกเลิกเพิกถอนคำสั่งลงโทษนั้น เพราะกระบวนการไม่ชอบ นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่มีคำพิพากษาหรือมีมตินั้น

(๔) ทั้ง ๓ กรณีข้างต้น หากจะต้องลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ให้งดโทษ

(๕) กรณี ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท.มีมติชี้มูลความผิดผู้ที่ออกจากราชการแล้วให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในกฎหมาย ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท.นั้น

(๖) หากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

****หมายเหตุ** มิให้ใช้กับการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

องค์ประกอบความผิดทางวินัย

- จะถือว่าผิดวินัยฐานใด พฤติการณ์ที่กระทำต้องครบองค์ประกอบความผิดในฐานนั้น
- หากไม่ครบองค์ประกอบความผิด จะไม่ผิดวินัยฐานนั้น แต่อาจผิดฐานอื่น เช่น ไม่ผิดฐานทุจริต แต่อาจผิดฐานประพฤติชั่วได้ เป็นต้น
- ต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ตัวอย่างความผิดฐานทุจริต มี ๔ องค์ประกอบ คือ

๑. มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ
๒. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่นั้นโดยมิชอบ
๓. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์มิควรได้
๔. มีเจตนาทุจริต

แนวทางการพิจารณาความผิดฐาน “ประพัตติชั่ว” มี ๓ ประการ

๑. เกียรติของข้าราชการ
๒. ความรู้สึกของสังคมต่อพฤติกรรมนั้น
๓. เจตนาในการกระทำ (รู้สำนึกขณะกระทำ)

หมายเหตุ การเสพสุราผิดได้ทั้งวินัยไม่ร้ายแรงและร้ายแรง

- ๑) ดื่มสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- ๒) เมาสุราเสียราชการ
- ๓) เมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดความเสียหาย

“ละทิ้ง” กับ “ทอดทิ้ง” ต่างกันอย่างไร

๑. ละทิ้ง หมายถึง ตัวไม่อยู่ จะเซ็นชื่อหรือไม่ก็ตาม
๒. ทอดทิ้ง หมายถึง ตัวอยู่ แต่ไม่ทำงาน
๓. ขาดราชการติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน ให้นับรวมวันหยุดตรงกลาง
๔. จะถือว่าขาดราชการ ต้องขาดตั้งแต่ครั้งวันเป็นต้นไป

อำนาจการดำเนินการทางวินัย เป็นอำนาจของนายกฯ

๑. ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน
๒. ออกคำสั่งระหว่างสอบสวน (พัก/ให้ออกไว้ก่อน)
๓. ออกคำสั่งลงโทษ
๔. รายงานไปยัง ก.จังหวัด

-นายกฯ อาจมอบอำนาจให้ผู้บังคับบัญชาอื่นในองค์กรนั้นได้ แต่มอบให้ผู้กำกับดูแล (นอก./ผวจ.) ไม่ได้
การสอบสวนทางวินัย

หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการอื่นเพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์หรือ
พิสูจน์เรื่องที่กล่าวหาเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม และเพื่อพิจารณาว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย
หรือไม่ อย่างไร และถ้าผิดควรได้รับโทษสถานใด มี ๒ กรณี ได้แก่

- ๑) ไม่เป็นกระบวนการ เช่น ผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
- ๒) เป็นกระบวนการ คือ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องตั้งกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย (ใช้แบบ
สว.๑) และสอบสวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

หลักการสอบสวนทางวินัย มี ๓ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. ต้องแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ทราบ
๒. ต้องสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้รู้
๓. ต้องให้โอกาสชี้แจงหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหา (สำคัญ)

หมายเหตุ หากยังไม่มี การสอบสวน แต่ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยก่อนคำสั่งลงโทษนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย
สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

(๑) นำทนายความ หรือ

(๒) ที่ปรึกษา

เข้าฟังคำชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้ (ข้อ ๒๖ ว ๒)

****แต่ห้ามพูดแทนผู้ถูกกล่าวหา (ฟังเพื่อจับประเด็นช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหาในภายหลัง)**

หมายเหตุ กรณีตั้งกรรมการสอบหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติดนไม่เหมาะสมไว้แล้วกรรมการวินัยจะนำสำนวน
นั้นมาพิจารณาโทษทางวินัยเลยก็ได้

การกระทำที่ปรากฏชัดแจ้ง

นายกจะดำเนินการทางวินัย โดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ ดังนี้

กรณีวินัยอย่างร้ายแรง

๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผิด และนายก อปท.เห็นว่าข้อเท็จจริงชัดแล้ว

๒) กระทำผิดไม่ร้ายแรงและรับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายก อปท. หรือผู้มีหน้าที่สืบสวน หรือ
กรรมการสอบสวน (ตามหมวด ๗) และบันทึกเป็นหนังสือไว้

กรณีวินัยอย่างร้ายแรง

๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (ไม่รอ) เว้นประมาท/ลหุโทษ

๒) ละทิ้งราชการติดต่อกว่า ๑๕ วัน และนายก อปท.สืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควร หรือมี
พฤติการณ์จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบราชการ

๓) กระทำผิดร้ายแรงและรับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายกอปท.หรือผู้มีหน้าที่สืบสวน หรือ
กรรมการสอบสวน(ตามหมวด ๗) และบันทึกเป็นหนังสือไว้

กรณีหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติดนไม่เหมาะสม

นายกฯ เห็นว่าอยู่จะเสียหาย จะให้ออกโดยไม่สอบสวนก็ได้

๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผิด แต่ให้รอ และนายกฯเห็นว่าข้อเท็จจริงชัดแล้ว

๒) หย่อน/บกพร่อง/ประพฤติดนไม่เหมาะสม และรับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายกฯ หรือผู้มีหน้าที่
สืบสวน หรือกรรมการสอบสวน (ตามหมวด ๗) และบันทึกเป็นหนังสือไว้

การตั้งเรื่องกล่าวหา

หมายถึง การตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นความผิดวินัยอย่าง
ร้ายแรง หรืออย่างไม่ร้ายแรงก็ตาม เข้าใจง่าย ๆ คือ

-คนทั่วไปมักใช้คำว่า “ตั้งกรรมการสอบสวน”

-แต่ผู้มีหน้าที่ด้านวินัยจะใช้คำว่า “ตั้งเรื่องกล่าวหา”

“เรื่องกล่าวหา” ได้แก่ เรื่องราวหรือการกระทำหรือพฤติกรรมทั้งหลายที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย (ไม่ใช่ฐานความผิด)

วิธีการตั้งเรื่องกล่าวหา

๑. กรณีตั้งวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๑.๑ บันทึกแจ้งข้อกล่าวหา

๑.๒ ในบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาต้องระบุ (สาระสำคัญ) ก. ชื่อผู้ถูกกล่าวหา ข. เรื่องที่กล่าวหา

๒. กรณีตั้งวินัยอย่างร้ายแรง

๒.๑ ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑)

๒.๒ ในคำสั่งนั้น ต้องระบุ (สาระสำคัญ)

๑. ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

๒. เรื่องที่กล่าวหา (ไม่ใช่ฐานความผิด)

๓. ชื่อและตำแหน่งของกรรมการสอบสวน

๔. ชื่อและตำแหน่งของผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

วิธีดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ให้สอบสวนตามที่นายฯ เห็นสมควร ซึ่งมี ๓ วิธี ดังนี้

๑. มอบข้าราชการผู้ใดบังคับบัญชาสอบสวนแทน หรือ

๒. ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือ

๓. นำผลการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่มีกรรมวิธีขั้นตอนต่อไปนี้ครบถ้วนมาใช้ลงโทษได้เลย

๑) มีการแจ้งข้อกล่าวหา

๒) สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ทราบ

๓) ให้โอกาสชี้แจง รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

วิธีดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

ให้ดำเนินการตามกระบวนการที่หลักเกณฑ์กำหนด กล่าวคือ

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑) เท่านั้น

๒. แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา (แบบ สว.๒)

๓. แจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (แบบ สว.๓)

๔. ให้โอกาสชี้แจงรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา (แบบ สว.๔)

๕. สอบปากคำพยานทุกฝ่าย (แบบ สว.๕)

๖. รายงานการสอบสวน (แบบ สว.๖)

ระยะเวลาการสอบสวน

๑. ให้ดูระยะเวลาทั้งหมด คือ ๑๒๐ วัน เป็นหลัก
๒. ขอยายต่อนายกฯ ได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐ รวมเป็น ๑๘๐ วัน
๓. กรณีเกิน ๑๘๐ วัน ให้ประธานฯ รายงานนายกฯ ไปยังก.จังหวัด เพื่อเร่งรัด
๔. ระยะเวลาการสอบสวน เป็นเพียงเงื่อนไขเร่งรัด มิใช่ไปเวลาบังคับ แต่ต้องกระทำโดยเร็ว เพราะหากล่าช้าอาจต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย

การนับระยะเวลา

- วันแรก - เวลาเริ่มต้น ให้นับตั้งแต่วันถัดจากวันแรก
- วันสุดท้าย - การขยายเวลา ให้นับต่อจากวันสุดท้าย ถ้าวันสุดท้ายเป็นวันหยุด ให้นับวันทำการแรกเป็นวันสุดท้าย
- **หมายเหตุ** การนับระยะเวลาทางวินัย ให้นับวันถัดเป็น ๑

องค์ประกอบคณะกรรมการสอบสวน

ให้แต่งตั้งอย่างน้อย ๓ คน แบ่งเป็น

๑. ประธาน ๑ คน
๒. กรรมการ ๑ คน (ถ้าตั้งมากกว่า ๓ คน จะมีกรรมการเพิ่ม)
๓. กรรมการและเลขานุการ ๑ คน
๔. ผู้ช่วยเลขานุการ ๑ คน (ถ้ามี) แต่งตั้งจากพนักงานจ้าง/ลูกจ้างที่จบปริญญาทางกฎหมาย หรือได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือเคยเป็นผู้ช่วยเลขานุการ/กรรมการสอบสวนมาแล้ว อย่างน้อย ๑ ครั้ง (ไม่มีหน้าที่ลงความเห็น)

คุณสมบัติคณะกรรมการสอบสวน

๑. แต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้น
๒. กรณีจำเป็นหรือเพื่อความยุติธรรมจะแต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนโดยได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดก็ได้ (ห้ามแต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายทหาร)
๓. ประธานกรรมการต้องมีตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา
๔. กรรมการอย่างน้อย ๑ คน ต้องเป็นนิติกร

การลงโทษทางวินัย

๑. ทำผิดในเรื่องเดียว แต่ผิดวินัยหลายฐาน ให้ลงโทษในฐานที่บทลงโทษหนักที่สุดเพียงสถานเดียว
๒. โทษเกี่ยวกับเงินที่นายกฯ ลงได้ คือ ตัดเงินเดือนไม่เกิน ๕% ไม่เกิน ๓ เดือน ลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่ง ไม่เกินหนึ่งขั้น ก.จังหวัดเพิ่มโทษเกินอัตราไม่ได้
๓. ถูกลงโทษปลดออก ได้รับบำเหน็จฯ เสมือนลาออก
๔. การสั่งลงโทษต้องให้เหมาะสม ไม่พยาบาท อคติ ฯลฯ
๕. การสั่งลงโทษ ห้ามสั่งให้มีผลย้อนหลัง (ยกเว้นมีเหตุ)

๖. ผู้ที่เคยถูกลงโทษในเรื่องนั้นมาแล้ว ก็จะต้องลงโทษให้หนัก

๗. กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษ ให้เท่าความคำสั่งเดิมด้วยทุกครั้ง

แบบคำสั่งลงโทษ

ลท. ๑/๑ ยุติเรื่อง

ลท. ๑/๒ ภาค/ตัด/ลด

ลท. ๑/๓ ปลด/ไล่

ลท. ๑/๔ ปลด/ไล่ หลังพัก/ออกไว้ก่อน กรณีถูกตั้งร้ายแรง

ลท. ๑/๕ ปลด/ไล่ หลังพัก/ออกไว้ก่อน กรณีอาญา

ลท. ๑/๖ ลงโทษ กรณี ป.ป.ช./ป.ป.ท. ชี้มูลร้ายแรง

ลท. ๑/๗ งดโทษ ให้ว่ากล่าวตักเตือน

ลท. ๑/๘ งดโทษ กรณีออกไปเกินข้อ ๒๘ ว ๔

ลท.๒/๑ เพิ่ม/ลดโทษ ระหว่างปลดกับไล่

ลท.๒/๒ ลดโทษปลด/ไล่ เป็นไม่ร้ายแรง

ลท.๒/๓ ให้ผู้ถูกปลด/ไล่ กลับและงดโทษเป็นว่ากล่าวๆ

ลท.๒/๔ งดโทษไม่ร้ายแรงกรณีออกไปแล้ว/ยุติ ไม่อาจกลับ

ลท.๒/๕ ยกโทษปลด/ไล่ ให้กลับ

ลท.๒/๖ ยกโทษปลด/ไล่ ไม่อาจกลับ

ลท.๒/๗ เพิ่มโทษจากไม่ร้ายแรง เป็นร้ายแรง

ลท.๒/๘ เพิ่มโทษไม่ร้ายแรงเป็นไม่ร้ายแรง(ต่างสถานโทษ)

ลท.๒/๙ ลดโทษไม่ร้ายแรงเป็นไม่ร้ายแรง (ต่างสถานโทษ)

ลท.๒/๑๐ เพิ่มลดอัตราโทษลดชั้นเงินเดือน

ลท.๒/๑๑ เพิ่มลดอัตราโทษตัดเงินเดือน

ลท.๒/๑๒ งดโทษตัดลด ให้ว่ากล่าวๆ

ลท.๒/๑๓ งดโทษภาคทัณฑ์ ให้ว่ากล่าวๆ

ลท.๒/๑๔ ยกโทษวินัยไม่ร้ายแรง

การยื่นอุทธรณ์

๑. ต้องยื่นต่อ ก.จังหวัด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่รู้

๒. การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาคำบังคับ

๓. ถ้าตายก่อนให้ทายาทยื่นอุทธรณ์แทนได้ โดยให้นำ พรบ.วิธีปฏิบัติฯ/ป.พ.พ.มาใช้โดยอนุโลม

๔. มอบหมายความอุทธรณ์แทนได้ ถ้าจำเป็น

๕. ก.จังหวัดต้องส่งเรื่องให้อนุทธรณ์ทำความเห็น (กรณีไม่กำหนดให้นำมาตรฐานวินัยมาใช้ด้วย)

๖. ก.จังหวัด (รวมอนุุทธธรณ์) ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่เลขา ก.จังหวัดรับเรื่อง
๗. มติ ก.จังหวัดถือเป็นที่สุด

การยื่นหนังสือร้องทุกข์

๑. ต้องยื่นต่อ ก.จังหวัด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่รู้
๒. ถ้าตายก่อนให้ทายาทยื่นอุุทธธรณ์แทนได้ โดยให้นำ พรบ.วิธีปฏิบัติฯ/ป.พ.พ.มาใช้โดยอนุโลม
๓. มอบทนายความร้องทุกข์แทนได้ ถ้าจำเป็น
๔. ก.จังหวัดต้องส่งเรื่องให้อนุุทธธรณ์ทำความเห็น (กรณีไม่กำหนดให้นำมาตรฐานวินัยมาใช้ด้วย)
๕. ก.จังหวัด (รวมอนุุทธธรณ์) ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่เลขา ก.จังหวัดรับเรื่อง
๖. สิ่งใดที่มีได้กำหนดไว้ให้นำเรื่องการอุุทธธรณ์มาใช้โดยอนุโลม

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มีขึ้นด้วยหลักการเพื่อให้การปฏิบัติราชการทางปกครองมีความโปร่งใส เป็นกลางและเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่กระบวนการออกคำสั่งทาง ปกครองของเจ้าหน้าที่ซึ่งถือเป็นมาตรการที่ฝ่ายปกครองหน่วยงานของรัฐใช้มากที่สุด และมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นมา

๑ สารสำคัญของกฎหมาย

(๑) เป็นกฎหมายมาตรฐานกลาง โดยเป็นการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการพิจารณาจัดทำคำสั่งทางปกครอง หากการพิจารณาทางปกครองเรื่องใดมีมาตรฐานในการประกันสิทธิและเสรีภาพต่ำกว่ากฎหมายนี้ จะต้องใช้กระบวนการตามกฎหมายนี้แทน

(๒) กำหนดขั้นตอนวิธีการการอุุทธธรณ์คำสั่งทางปกครอง

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเพิกถอนและการขอให้พิจารณาคำสั่งทางปกครองใหม่

(๔) กำหนดกระบวนการการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครอง

๒ ขอบเขตการบังคับใช้

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้บังคับในฐานะที่เป็นกฎหมายมาตรฐานกลาง ในกรณีที่เรื่องทางปกครองเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่ได้กำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนไว้เป็นการเฉพาะ และใช้กับหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการเรื่องในทางปกครอง โดยเฉพาะกระบวนการที่จะนำไปสู่การมี “คำสั่งทางปกครอง” ดังนั้น ผู้ที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับนี้ ก็คือ “เจ้าหน้าที่” ของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการทำคำสั่งทางปกครองนั่นเอง

๓. คำสั่งทางปกครองและกฎ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่าง บุคคลในอันที่จะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับหรือมีผลกระทบต่อสถานภาพ ของสิทธิหรือหน้าที่ของ บุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการการอนุญาตการอนุมัติ การวินิจฉัยอุุทธธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า หาก

เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง มีผลทำให้สถานภาพทางกฎหมายเปลี่ยนแปลงไปเกิดกับบุคคลหนึ่ง บุคคลใดเป็นรายกรณี ก็ถือว่า การกระทำนั้น ๆ เป็นคำสั่งทางปกครอง

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

๔. ความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่

๔.๑ เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

- (๑) เป็นคู่กรณีเอง
- (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
- (๓) เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี
- (๕) เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

๑.๔.๒ ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

๕. สิทธิของคู่กรณี

๕.๑ ในการพิจารณาทางปกครองที่คู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่ คู่กรณีมีสิทธินำความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้

๕.๒ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน เว้นแต่

(๑) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป

(๓) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง

(๔) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้

(๕) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง

(๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕.๓ คู่กรณีมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้ แต่ถ้ายังไม่ได้ทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น คู่กรณีไม่มีสิทธิขอตรวจดูเอกสารอันเป็นต้นร่างคำวินิจฉัย

๕.๔ ให้เจ้าหน้าที่แจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้คู่กรณีทราบตามความจำเป็นแก่กรณี

เมื่อมีผู้ยื่นคำขอเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสาร บรรดาที่มีกฎหมายหรือกฎหมายกำหนดให้ต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ หากคำขอไม่ถูกต้อง ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวแนะนำให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมเสียให้ถูกต้อง และหากมีเอกสารใดไม่ครบถ้วนให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันทีหรือภายในไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำขอ ในการแจ้งดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้รับคำขอและระบุรายการเอกสารที่ไม่ถูกต้องหรือยังไม่ครบถ้วนให้ผู้ยื่นคำขอทราบพร้อมทั้งบันทึกการแจ้งดังกล่าวไว้ในกระบวนพิจารณาจัดทำคำสั่งทางปกครองนั้นด้วย

๖. รูปแบบคำสั่งทางปกครอง

๖.๑ คำสั่งทางปกครองอาจทำเป็นหนังสือหรือทำด้วยวาจา หรือการสื่อสารด้วยวิธีการอื่น หากทำด้วยหนังสือจะต้องลงลายมือชื่อของผู้ออกคำสั่ง พร้อมวันเดือนปีที่ออกคำสั่ง

๖.๒ คำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือจะต้องให้เหตุผลของการออกคำสั่งด้วย โดยกฎหมายได้กำหนดสาระสำคัญที่จะต้องแจ้งไปในคำสั่งทางปกครอง

๖.๓ เงื่อนไขในคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเงื่อนไขนี้อาจจะกำหนดไว้ในคำสั่งทางปกครองด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องมี เท้าที่จะทำให้เกิดกฎหมายในเรื่องนั้นบรรลุเป้าหมายได้เท่านั้น

๖.๔ คำสั่งทางปกครองใดเป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์ได้แย้งได้ ให้ระบุวิธีการยื่นอุทธรณ์ เจ้าหน้าที่มีอำนาจรับอุทธรณ์ ระยะเวลาที่ยื่นอุทธรณ์ไว้ด้วย

๗. การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

๗.๑ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

๗.๒ ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

๗.๓ คำสั่งทางปกครองของบรรดาคณะกรรมการต่าง ๆ ไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือไม่ ให้คู่กรณีมีสิทธิโต้แย้งต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการดังกล่าวเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท สิทธิการอุทธรณ์และกำหนดเวลาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

๘. การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง

๘.๑ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่คำสั่งทางปกครองจะได้ทำขึ้นเพราะการแสดง

ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือการข่มขู่หรือการชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่มีชอบด้วยกฎหมาย

๘.๒ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้ มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ แต่ถ้าคำสั่งนั้นเป็น คำสั่งซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ

๘.๓ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทาง ปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน

ความเชื่อโดยสุจริตตามวรรคหนึ่งจะได้รับความคุ้มครองต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้วโดยไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลง ได้หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกินควรแก่กรณี

ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อโดยสุจริตไม่ได้

(๑) ผู้นั้นได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง หรือ ข่มขู่ หรือชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์อื่นใดที่มีชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ผู้นั้นได้ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ

(๓) ผู้นั้นได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะที่ได้รับคำสั่ง ทางปกครองหรือการไม่รู้นั้นเป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ในกรณีที่เพิกถอนโดยให้มีผลย้อนหลัง การคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ผู้รับ คำสั่งทางปกครองได้ไป ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ โดยอนุโลม โดยถ้าเมื่อใดผู้รับคำสั่งทางปกครองได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองหรือ ควรได้รู้เช่นนั้นหากผู้นั้นมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ถือว่าผู้นั้นตกอยู่ในฐานะไม่สุจริตตั้งแต่นั้น เป็นต้นไป และในกรณีตามวรรคสาม ผู้นั้นต้องรับผิดชอบในการคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับไปเต็ม จำนวน

๘.๔ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๕๑ อาจถูกเพิก ถอนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ แต่ผู้ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่า ทดแทนความเสียหายเนื่องจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองได้ และให้นำความใน มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องร้องขอค่าทดแทนภายในหนึ่ง ร้อยแปดสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงการเพิกถอนนั้น

๙. การขอให้พิจารณาใหม่

เมื่อคู่กรณีมีคำขอ เจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองที่พ้นกำหนดอุทธรณ์ ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้ว เปลี่ยนแปลงไปใน สาระสำคัญ

(๒) คู่กรณีที่แท้จริงมิได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองหรือได้เข้ามาใน กระบวนการพิจารณาครั้งก่อนแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณา ทางปกครอง

(๓) เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น

(๔) ถ้าคำสั่งทางปกครองได้ออกโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีไม่อาจทราบถึงเหตุนั้นในการพิจารณาครั้งที่แล้วมาก่อนโดยไม่ใช้ความผิดของผู้ยื่น

การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ผู้ยื่นได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้

๑๐. การบังคับทางปกครอง

๑๐.๑ สาระสำคัญการบังคับทางปกครอง

(๑) การบังคับทางปกครองไม่ใช่บังคับกับหน่วยงานของรัฐด้วยกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของตนได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้ เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อนโดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเอง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ หรือผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองดังกล่าว

(๓) ถ้าบทกฎหมายใดกำหนดมาตรการบังคับทางปกครองไว้โดยเฉพาะแล้ว หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าการใช้มาตรการบังคับนั้นจะเกิดผลน้อยกว่ามาตรการบังคับตามหมวดนี้ เจ้าหน้าที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามหมวดนี้แทนก็ได้

(๔) ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่บุคคลใด หากบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย ให้ดำเนินการบังคับทางปกครองต่อไปได้ ถ้าบุคคลนั้นมีทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก ให้ถือว่าทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองนั้น

๑๐.๒ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน

(๑) การบังคับโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

- ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีหนังสือเตือนให้ผู้ชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ชำระและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ให้แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อไป

- หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด

คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดในการณื่อดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองภายในระยะเวลาอุทธรณ์

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาการฟ้องคดี

(๓) ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษายกฟ้อง หรือเพิกถอนคำสั่งบางส่วน และคดีถึงที่สุดแล้ว

หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระเงินครบถ้วน และล่วงพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมอีกมิได้

การขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งเพื่อชำระเงิน รวมทั้งค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายอื่นในการบังคับทางปกครอง ให้กระทำได้แม้ล่วงพ้นระยะเวลาดังกล่าว

(๒) การบังคับโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี

- ในกรณีที่มีการบังคับให้ชำระเงินและคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินประสงค์ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีในสังกัดกรมบังคับคดีดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ให้ยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด เพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองนั้น โดยระบุจำนวนเงินที่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองยังมิได้ชำระตามคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ไม่ว่าหน่วยงานของรัฐยังมิได้บังคับทางปกครองหรือได้ดำเนินการบังคับทางปกครองแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระเงินหรือได้รับชำระเงินไม่ครบถ้วน

เมื่อหน่วยงานของรัฐยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลเห็นว่าคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว ให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีและแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และให้ถือว่าผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐติดต่อกับกรมบังคับคดี พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองทราบว่าศาลได้ตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีแล้ว

๑๐.๓ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ

คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน โดยผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองจะต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายและเงินเพิ่มรายวันในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่นั้นสังกัด

(๒) ให้มีการชำระค่าปรับบังคับการตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุแต่ต้องไม่เกินห้าหมื่นบาทต่อวัน

ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องบังคับการโดยเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายที่มีโทษทางอาญาหรือมิให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยไม่ต้องออกคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำก่อนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุและภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน

๘. ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม :

๘.๑ เพื่อสร้างเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยให้แก่จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๒ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ สามารถขอตัวเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไปช่วยปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการสอบสวนได้

๘.๓ เพื่อเพิ่มพูนทักษะทั้งในทางทฤษฎีและเชิงปฏิบัติแก่ผู้เข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องได้อย่างถูกต้องตามวิธีการของกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.กลางได้อย่างเคร่งครัดยุติธรรมและชอบธรรม

๘.๔ เพื่อให้ทราบถึงการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นการดำเนินการทางวินัย กรณี สตง. คณะกรรมการ ป.ป.ท. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมูลความผิดทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นกรณีศึกษา

๘.๕ เพื่อให้มีการเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงาน ส่วนท้องถิ่น

๙. รูปภาพประกอบ

ทำเนียบรุ่น เครือข่ายจังหวัดลำปาง
 “การดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น (หลักสูตร ๕ วัน) ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗”
 รุ่น ลป. ๑/๒๕๖๗

ที่ ๑๖ ชื่อ-สกุล (ตำแหน่งงาน) นางสาวอติยา ชมภูชนะภัย

ตำแหน่ง : นิติกรปฏิบัติการ
 สังกัด : เทศบาลตำบลบ้านสา
 ที่อยู่ : 120 ม.5 ต.บ้านสา อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง
 เบอร์โทรศัพท์ : 0806744064

ลงชื่อ.....
 (นางสาวอติยา ชมภูชนะภัย)
 นิติกรปฏิบัติการ
 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม